

Warszawa, 1 października 2021 r.

Szanowni Państwo,

Zwracamy się do Państwa jako przedstawiciele dwóch organizacji działających z powodzeniem w skali światowej, jak również lokalnie w Polsce o rozpoczęcie prac nad wdrożeniem metodyki BIM w stopniu umożliwiającym zbieranie informacji istotnych z punktu widzenia oceny wpływu na środowisko budynków i ich elementów.

buildingSMART to międzynarodowa organizacja not-for-profit, popularyzująca BIM (Building Information Modeling), a przede wszystkim rozwój otwartych standardów wymiany danych BIM, tzw. open BIM - poprzez wytwarzanie, certyfikowanie, udostępnianie światu formatu IFC i rozwiązań pokrewnych (BCF, bSDD), jakże ważnych z punktu widzenia ułatwienia komunikacji w budowlanym procesie inwestycyjnym. **Krajowy oddział - buildingSMART Polska** działa od ponad 2 lat i z sukcesem realizuje swoją misję poprzez działalność Pokoi Technicznych, które pracują nad rozwiązaniem konkretnych problemów właściwych polskiemu rynkowi, dla przykładu: **legalROOM** opublikował dwa opracowania dot. BIMu w zamówieniach publicznych, jak również umów z wykorzystaniem BIMu, **constructionROOM** wkrótce wyda podręcznik z wytycznymi do eksportu plików IFC, **productROOM**, który przygotował krajową rekomendację dla systemu klasyfikacyjnego (ten element został uwzględniony i opisany w dokumencie opracowanym dla Ministerstwa Rozwoju pt. *Cyfryzacja procesu budowlanego w Polsce Mapa drogowa dla wdrożenia metodyki BIM w zamówieniach publicznych*).

Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego (PLGBC) jest organizacją pozarządową, która od 13 lat działa na rzecz transformacji **budynków, miast i ich otoczenia** w takim kierunku, aby sposób ich **planowania, projektowania, wznoszenia, użytkowania, modernizowania, rozbierania i przetwarzania** był jak najbardziej **zrównoważony**. PLGBC jest członkiem światowej organizacji World Green Building Council skupiającej siostrzane stowarzyszenia w 70 krajach świata. W szeregu różnorodnych działań na rzecz tej transformacji, PLGBC skupia się szczególnie na procesach, które wspierają dekarbonizację polskiego budownictwa, a które zostały podsumowane w opublikowanej w czerwcu 2021 r. „Mapie drogowej dekarbonizacji budownictwa do roku 2050”.

Ostatnie dwa lata są przykładem możliwości wprowadzania gospodarki na cyfrowe tory. Szczególne znaczenie dla obu Stowarzyszeń ma digitalizacja procesu inwestycyjno-budowlanego. Elektroniczna forma już jest ogromnym ułatwieniem dla inżynierów, architektów czy inwestorów. Możliwość elektronicznego składania dokumentacji z pewnością przyspieszy i usprawni procesy, podnosząc jednocześnie dojrzałość informatyczną branży. Z drugiej zaś strony digitalizacja procesu budowlanego daje ogromną możliwość stworzenia bazy informacyjnej o tym, jaki jest ślad węglowy budynków. Da to niepowtarzalną szansę dekarbonizacji polskiego budownictwa, co będzie sprzyjać osiągnięciu zobowiązań Polski w zakresie osiągnięcia neutralności klimatycznej do roku 2050.

Znając plany wdrożeniowe w zakresie cyfryzacji, z niedosytem podchodzimy do kwestii ograniczenia prac do zakresu zgód, wniosków, itp. Pragniemy wspólnie zaproponować poszerzenie zakresu cyfrowo przetwarzanej informacji o zagadnienia związane z informacją o budynkach i budowlach w oparciu o zasady zawarte w już implementowanych normach z zakresu BIM (Building Information Modeling). Przyjęte na poziomie unijnym dokumenty, takie jak komunikaty Komisji Europejskiej dotyczące Europejskiego Zielonego Ładu, czy ostatnio Europejskiego Paktu na rzecz Klimatu dają niepowtarzalną szansę, by prace związane z ich wdrożeniem w Polsce miały już swoje miejsce w wymaganiach skrojonych na miarę XXI wieku. W Europejskim Zielonym Ładzie budownictwo określono wśród najbardziej zasobochłonnych sektorów gospodarki. Europejski Pakt na rzecz Klimatu wprost nawiązuje do potrzeby wspierania zielonego budownictwa (*green buildings*) i, co istotne, uwzględnienia całego cyklu życia obiektów budowlanych. Jak podkreślono w tym dokumencie: „aby uczynić nasze budynki bardziej przyjaznymi dla klimatu, musimy stosować materiały niskoemisyjne, lepiej budować nowe budynki i odnawiać budynki już istniejące, ponieważ większość z nich będzie stać jeszcze przez dziesięciolecia”. Trwające dziś po stronie Komisji Europejskiej prace nad wdrożeniem rozwiązań legislacyjnych mających przyczynić się do znacznej redukcji emisji gazów cieplarnianych (tzw. *Fit for 55*) wskazują, że potrzeba jak najsprawniejszego wdrażania rozwiązań wspierających zielone budownictwo tylko wzrośnie. Potwierdza to przyjęta przez Komisję Europejską w dniu 14 lipca br. inicjatywa legislacyjna (COM(2021) 555 final) dotycząca przede wszystkim zmiany rozporządzenia 2018/842 w sprawie wiążących rocznych redukcji emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie od 2021 r. do 2030 r.

Nasze Stowarzyszenia będące reprezentacją profesjonalistów w obszarach projektowania, budowania i użytkowania budynków mają pełną świadomość wyzwań stojących na drodze implementacji tych nowoczesnych rozwiązań. Pragniemy zaoferować pomoc zarówno w uzupełnieniu tworzonych zasad wdrożenia metodologii BIM z uwzględnieniem wymogów środowiskowych oraz zasad monitorowania wbudowanego śladu węglowego w budynkach modernizowanych. Należy podkreślić, że segment istniejących budynków stanowi kluczowy potencjał redukcji emisji CO₂ w Polsce.

W kwietniu 2021 roku przyjęta została norma ISO 22057, będąca kluczem do powiązania wymagań środowiskowych bazujących na liczeniu śladu węglowego z ustrukturyzowanym zapisem informacji o poszczególnych elementach budynku. To rozwiązanie daje szansę, by wymagania dotyczące wpływu na środowisko związanego z rozwiązaniami projektowymi stały się mierzalne w skali całych obiektów. By móc zbierać i przetwarzać informacje w sposób umożliwiający przyszłe wykorzystanie danych zgodnie z przyjętą polityką środowiskową, niezbędne jest stworzenie krajowych standardów i źródeł informacji.

Odpowiednio przygotowane bazy BIM dla wznoszonych budynków dają szansę nie tylko na porównanie rozwiązań pod kątem wpływu użytych materiałów na środowisko, ale także za pomocą modeli BEM (Building Energy Model) porównać rzeczywistą efektywność energetyczną.

Z kolei przyjęcie właściwych wytycznych i zasad uwzględniania odpowiedniej jakości środowiskowej materiałów, wykorzystanych w trakcie przeprowadzania działań modernizacyjnych, przyczyni się bardzo znacząco do ograniczenia negatywnego wpływu budynków na środowisko.

Proponujemy zatem, aby w ślad za tworzonymi już cyfrowymi bazami, takimi jak CEEB czy EKOB oraz przyjętą Mapą drogową dla wdrożenia metodyki BIM, a także opłacalnością inwestowania w zeroenergetyczne budynki (co wynika np. z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności), rozpocząć pilnie prace nad implementacją rozwiązań umożliwiających zastosowanie i wykorzystanie informacji w celu ograniczenia wpływu budynków na środowisko.

Do kluczowych działań zaliczamy:

1. Wdrożenie metodyki BIM i modeli BIM w stopniu umożliwiającym zbieranie informacji istotnych z punktu widzenia oceny wpływu na środowisko. Kluczowym będzie dodatkowe tłumaczenie i implementacja normy ISO 22057.
2. Wdrożenie polityki renowacji zasobów budowlanych uwzględniającej aspekt śladu węglowego.
3. Stworzenie ram prawnych dla cyfrowego dziennika budynku - proponowany cyfrowy dziennik budynku to odpowiednik *digital building logbook* zaproponowany przez Komisję Europejską, poszerzony o kontekst planów dekarbonizacji danego budynku. Powinien on stanowić zapis najważniejszych zdarzeń i zmian w cyklu życia budynku, uwzględniając wszystkie dane dotyczące obiektu, charakterystykę użytych materiałów, świadectwo charakterystyki energetycznej, świadectwo śladu węglowego oraz plan dekarbonizacji budynku.
4. Wdrożenie poprzez wskazanie lub opracowanie metod określania wskaźników GWP (śląd węglowy wyrażony za pomocą CO₂eq) w sposób umożliwiający producentom i dostawcom określanie ich wpływu na środowisko.

5. Wdrożenie poprzez wskazanie lub opracowanie baz danych dotyczących właściwości wyrobów i usług w zakresie ich oddziaływania na środowisko w przypadkach, gdy producenci nie mogą samodzielnie ich określić. Stworzenie takich zasobów umożliwi zbieranie całościowej informacji w zakresie wpływu budynku na środowisko i będzie mogło być podstawą do analizy i oceny konkretnych rozwiązań.
6. Wpisanie na ścieżkę rozwoju istniejących i tworzonych rozwiązań bazodanowych z zakresu budownictwa konieczności zbierania informacji o wpływie budynków na środowisko tak, by możliwe było w najbliższym czasie podjęcie starań dla uwzględnienia ich w administracyjnych procesach opiniowania i decydowania (wymagania miejscowych planów, wymagania wskazane w Warunkach Technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, itp.).

Liczymy, że powyższe pozwoli na szybsze, oparte o nowe technologie i w pełni nowoczesne sprostanie nowym wymogą zielonego budownictwa, stawianym przez prawo europejskie, a ze swej strony oferujemy wsparcie naszą wiedzą merytoryczną i doświadczeniem przy działaniach, które zostaną w tym zakresie podjęte.

Z poważaniem,

Alicja Kuczera

dr Kamil Stolarski

Dyrektor Zarządzająca
PLGBC

Członek Zarządu
buildingSMART Polska